

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

IR-RAPPREŻENTANT GHOLI TAL-
UNJONI GHALL-
AFFARIJET BARRANIN U L-
POLITIKA TA' SIGURTÀ

Brussell, 7.6.2017
JOIN(2017) 21 final

**KOMUNIKAZZJONI KONĠUNTA LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-
KUNSILL**

Approċċ Strategiku ghar-Reżiljenza fl-azzjoni esterna tal-UE

{SWD(2017) 226 final}
{SWD(2017) 227 final}

1. Introduzzjoni

L-UE u l-Istati Membri tagħha stabbilixxew qafas ta' politika b'saħħtu biex jiggwida l-azzjoni esterna tal-Unjoni, ankrata fl-Artikolu 21 tat-Trattat u fl-Istrateġija Globali għall-Politika Estera u ta' Sigurtà tal-Unjoni Ewropea¹ ("l-istrateġija globali tal-UE"), u marbuta ma' impenji li ttiehdu fil-livell globali u reġjonali. L-isfida issa hija kif jiġi sostnut il-progress fl-aġenda trasformattiva li l-UE stabbiliet għaliha nfisha, fil-kuntest ta' ambjent globali aktar konness, kontestat u kumpless. L-istrateġija globali tal-UE tidentifika t-tishih tal-Istat u r-reżiljenza tas-soċjetà bħala parti mir-rispons għal din l-isfida.

L-għan ta' din il-Komunikazzjoni Kongunta huwa li jiġi identifikat kif approċċ strateġiku għar-reżiljenza jista' jżid l-impatt tal-azzjoni esterna tal-UE u jsostni l-progress lejn objettivi ta' politika tal-UE dwar l-iżvilupp, l-għajjnuna umanitarja, il-politika barranija u ta' sigurtà, f'kuntest aktar fluwidu ta' sfidi u riskji globali deskritti fl-istrateġija globali tal-UE. Hija tagħraf il-bżonn li nitbiegħdu minn sitwazzjoni ta' kontroll tal-kriżijiet għal approċċ għall-vulnerabbiltajiet li huwa aktar strutturali, fuq żmien twil u nonlineari, b'enfasi fuq l-antiċipazzjoni, il-prevenzjoni u t-thejjja.

Hija targumenta li minhabba l-ambjent li qed jinbidel b'pass mgħaġġel, hemm bżonn ta' approċċ politiku koerenti, mirfud minn mobilizzazzjoni koerenti ta' djalogu politiku, tar-riżorsi diplomatiċi tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha, l-assistenza tal-UE kif ukoll djalogu dwar il-politika settorjali u l-inizjattivi bilaterali. Barra minn hekk tipproponi l-prinċipji u l-metodi ta' hidma li jridu jidhlu fis-seħh biex jimplimentawha. Hija tibni fuq l-esperjenza fl-implimentazzjoni tal-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-2012 dwar ir-Reżiljenza², li tkompli tiggwida l-hidma rilevanti tal-UE, kif ukoll fuq l-esperjenza miksuba mill-promozzjoni li tagħti l-UE lir-reżiljenza meta tkun qed tindirizza sfidi kumplessi ta' politika domestika.

Din il-Komunikazzjoni Kongunta tirrikonoxxi wkoll li l-UE ma hijiex maqtugħa mill-pressjonijiet li jaffettwaw is-sħab esterni tagħha, u li l-politika esterna tal-UE tista' tikkontribwixxi biex issaħħaħ ir-reżiljenza fl-Unjoni nnifisha. F'dan l-ispirtu hija tipproponi li hemm bżonn jiġu stabbiliti rabtiet xierqa bejn il-politika interna u esterna, b'mod partikolari fir-rigward tal-Aġenda Ewropea dwar is-Sigurtà.

2. Approċċ strateġiku għar-reżiljenza fl-azzjoni esterna tal-UE

Qafas ta' politika ambizzjuż. Kien hemm sforz qawwi mill-UE matul dawn l-aħhar ftit snin biex tagħti sura ġdida lill-qafas tal-politika esterna tagħha bħala reazzjoni għat-tibdil fl-

¹ "Viżjoni Kondiviża, Azzjoni Komuni: Ewropa Aktar b'Saħħitha. Strateġija Globali għall-Politika Estera u ta' Sigurtà tal-Unjoni Ewropea". Ġunju 2016

² "L-Approċċ tal-UE għar-Reżiljenza — Nitgħallmu mill-Kriżijiet tas-Sigurtà tal-Ikel". COM(2012) 586 finali tat-28 ta' Ottubru 2015.

ambjent globali. Dan il-qafas il-ġdid jinkludi objettivi multilaterali bħalma huma l-Aġenda 2030 għall-Iżvilupp Sostenibbli, il-Ftehim ta' Pariġi dwar it-Tibdil fil-Klima u l-Qafas Sendai għat-Tnaqqis tar-Riskju tad-Diżastri u l-Impenji għal Azzjoni li ttiehdu fis-Summit Umanitarju Dinji, kif ukoll ir-rieżamijiet kbar li għamlet l-UE stess tal-Politika Ewropea tal-Viċinat, tar-relazzjonijiet tagħha mal-pajjiżi tal-Afrika, tal-Karibew u tal-Paċifiku, il-Kunsens Ewropew dwar l-Iżvilupp, u l-istabbiliment ta' livell ġdid ta' ambizzjoni għall-politika ta' sigurtà u difiża tal-UE. Id-Dikjarazzjoni ta' Ruma ikkonfermat mill-ġdid l-impenn tal-UE favur rwol aktar b'saħħtu fix-xena globali.

Xenarju iktar fluwidu tal-isfidi u r-riskji globali. L-UE se tiehu din l-aġenda 'l quddiem fil-kuntest ta' dinja fejn il-pass tal-bidla qed isir dejjem aktar mgħaġġel u l-pressjonijiet fuq l-istati, is-soċjetajiet, il-komunitajiet u l-individwi qed ikunu dejjem aktar perturbanti. Il-pressjonijiet, ikkaratterizzati mir-rata mgħaġġla bħal qatt qabel tal-globalizzazzjoni, ivarjaw minn sfidi demografici, it-tibdil fil-klima, sfidi migratorji jew ambjentali lil hinn mill-kapaċità tal-istati individwali biex jaffrontawhom, għal xokkijiet ekonomiċi, l-erożjoni tal-koeżjoni soċjali minhabba istituzzjonijiet dgħajfa u governanza dgħajfa, kunflitti, l-estremiżmu vjolenti, u l-atti ta' poteri esterni biex jiddestabbilizzaw lil dawki li huma perċepiti bħala avversarji. Hemm pressjoni kostanti fuq ir-rispett tad-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali. Hemm ukoll bżonnijiet ta' żvilupp u umanitarji enormi li ma humiex issodisfati.

Il-vulnerabilità u l-fragilità kroniċi fil-viċinat aktar wiesa' tal-Ewropa qed ikomplu jaggravaw l-impatt ta' dawn il-pressjonijiet. Dan qed ixejkel l-iżvilupp ta' reġjuni sħaħ b'konsegwenzi potenzjali lil hinn mill-fruntieri tiegħu.

It-trawwim tar-reżiljenza biex ikompli l-progress. Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-2012 dwar l-approċċ tal-UE għar-reżiljenza tiddefinixxi r-reżiljenza bħala “l-kapaċità ta' individwu, familja, komunità, pajjiż jew reġjun sabiex jirreżistu, jadattaw, u jirkupraw malajr minn stress u xokkijiet”. L-istrateġija globali tal-UE tkompli twessa' l-kunċett. Hija titkellem dwar ir-reżiljenza bħala “kunċett wiesa' li jinkludi l-individwi kollha u s-soċjetà fl-intier tagħha.” li tinkludi “d-demokrazija, il-fiduċja fl-istituzzjonijiet, u l-iżvilupp sostenibbli, u tal-kapaċità għar-riforma”. L-appoġġ għar-reżiljenza fil-livelli kollha huwa wkoll parti integrali mill-Kunsens Ewropew għall-Iżvilupp il-ġdid.

L-approċċ strateġiku tal-UE għar-reżiljenza għandu l-għan li jikseb u jsostni sett ambizzjuż ta' objettivi għall-azzjoni esterna tal-UE kif deskritta hawn fuq, billi jsaħħah:

- l-adattabilità l-istati, is-soċjetajiet, il-komunitajiet u l-individwi għall-pressjonijiet politiċi, ekonomiċi, ambjentali, demografici jew soċjali, sabiex isostni l-progress lejn l-għanijiet tal-iżvilupp nazzjonali;
- il-kapaċità ta' stat - fid-dawl ta' pressjonijiet sinifikanti li jibni, jzomm jew jirrestawra l-funzjonijiet ewlenin tiegħu, u l-koeżjoni soċjali u politika bażika, b'mod li jiġi żgurat li r-rispett għad-demokrazija, l-istat tad-dritt, id-drittijiet tal-bniedem u d-drittijiet fundamentali u jrawwem, għat-tul, u b'mod inkluziv, is-sigurtà u l-progress;

- il-kapaċità tas-soċjetajiet, il-komunitajiet u l-individwi li jimmanigġjaw l-opportunitajiet u r-riskji b'mod paċifiku u stabbli, u li jibnu, iżommu jew jirrestawraw l-għajxien fil-konfront ta' pressjonijiet kbar.

L-għaxar kunsiderazzjonijiet ta' gwida fl-Anness jidentifikaw uħud mill-konozzenzi metodologiċi ewlenin li se jagħtu sura lil din il-hidma.

3. L-implimentazzjoni ta' approċċ strateġiku għar-reżiljenza

Il-hidma se tittiehed 'l quddiem fuq dawn it-tliet linji interkonnessi:

- l-espansjoni tal-kontribut li l-azzjoni esterna tal-UE tista' tagħmel biex tissaħħah ir-reżiljenza ta' pajjiżi shab u ċ-ċittadini tagħhom waqt li jiġu kkonsolidati u jingħataw riżultati pożittivi fuq l-impenji ta' reżiljenza eżistenti;
- it-tishih tad-djalogu dwar il-politika settorjali mal-pajjiżi shab billi jislet mill-esperjenza tal-UE fil-promozzjoni tar-reżiljenza fil-politika interna tagħha, u l-bażi tar-riċerka tagħha;
- jiġi żgurat li l-politika esterna tal-UE effettivament tikkontribwixxi għar-reżiljenza fl-Unjoni.

Din il-hidma se tkun ibbażata fuq l-impenn tal-UE favur id-demokrazija u d-drittijiet tal-bniedem u d-drittijiet fundamentali.

3.1 L-espansjoni tal-kontribut li l-azzjoni esterna tal-UE tista' tagħmel biex tissaħħah ir-reżiljenza tal-Istat u tas-soċjetà u tal-komunità f'pajjiżi shab

L-UE se tkompli timplimenta l-Pjan ta' Azzjoni dwar ir-Reżiljenza tal-2013-2020, iggwidata mill-Konkluzjonijiet tal-Kunsill tal-2013 dwar l-approċċ tal-UE għar-reżiljenza. Izda l-approċċ tal-UE għar-Reżiljenza se jespandi biex jindirizza r-reżiljenza tal-Istat, tas-soċjetà u tal-komunità, infurmata mill-Konsensus Ewropew ġdid dwar l-Iżvilupp. L-approċċ se jagħti importanza akbar lill-indirizzar ta' kriżijiet fit-tul, ir-riskji ta' kunflitti vjolenti u pressjonijiet strutturali oħrajn inklużi d-degradazzjoni ambjentali, it-tibdil fil-klima, il-migrazzjoni u l-ispostament furzat.

Dan l-approċċ se jkun konformi mal-impenji tal-UE fl-Aġenda 2030, notevolment li "hadd ma jithalla lura" u l-impenn fl-Għan ta' Żvilupp Sostenibbli 16 għall-promozzjoni ta' "soċjetajiet paċifiċi u inklużivi għall-iżvilupp sostenibbli, l-għoti ta' aċċess għall-ġustizzja u l-bini ta' istituzzjonijiet effettivi, responsabbli u inklużivi".

Ir-reżiljenza u soċjetajiet inklużivi u parteċipatorji

Hemm gabra ta' evidenza qawwija li turi r-rabta bejn soċjetajiet inklużivi u parteċipatorji, ma' istituzzjonijiet responsabbli, trasparenti u demokratiċi, u l-iżvilupp sostenibbli u l-prevenzjoni tal-kunflitti vjolenti. Min-naħa l-oħra, in-nuqqasijiet fejn jidhru governanza, demokrazija,

drittijiet tal-bniedem u l-istat tad-dritt, l-ugwaljanza bejn is-sessi, il-korruzzjoni jew l-ispazju dejjem aktar ristrett għall-partecipazzjoni pubblika u tas-soċjetà ċivili, jipprezentaw sfida fundamentali għall-effettività ta' kull sforz tas-soċjetà favur l-iżvilupp. Il-kwalità tal-governanza u l-amministrazzjoni pubblika, tiddetermina l-prestazzjoni ta' pajjiż fl-oqsma kollha tal-politika pubblika, filwaqt li ssawwar il-prosperità ekonomika, il-koeżjoni soċjali u territorjali, kif ukoll it-tkabbir sostenibbli. Soċjetajiet reżiljenti huma mirfuda minn żvilupp soċjoekonomiku sostenibbli u bbilanċjat li jantiċipa u jindirizza l-inugwaljanzi soċjoekonomiċi, il-vulnerabbiltajiet, u l-kawzi fil-fond tagħhom. Din il-fehma hija fil-qalba tal-approċċ tal-UE lejn reżiljenza tal-Istat u tas-soċjetà.

L-UE għandha:

- *tkompli tappoġġa l-isforzi domestiċi, imfassla skont il-htigijiet u l-kuntest ta' kull soċjetà, biex jibnu stati demokratiċi sostenibbli, istituzzjonijiet responsabbli u trasparenti, jirrifirmaw is-settur tas-sigurtà, isahhu l-istat tad-dritt, jinkiseb tkabbir u settur tal-impjiegi inkluziv u fuq bażi wiesgħa, ikun hemm teħid tad-deċiżjonijiet partecipattiv u aċċess pubbliku għall-informazzjoni. L-involviment tal-gvernijiet lokali, tal-komunitajiet u tal-partijiet ikkonċernati tas-soċjetà ċivili ser jingħataw attenzjoni partikolari.*

**Ir-reżiljenza fil-prattika – il-bini ta' reżiljenza f'sitwazzjoni ta' wara kunflitt:
il-każ tan-Niġerja**

L-indirizzar tal-vulnerabbiltà u l-fraġilità fl-Afrika huwa prijorità globali li titlob azzjoni kollettiva mill-partijiet ikkonċernati kollha biex tindirizza l-isfidi interkonnessi tal-faqar, l-inugwaljanza, il-kunflitti, l-estremiżmu vjolenti u theddid għall-klima. Kriżi fit-tul fir-reġjun għandha wkoll konsegwenzi sinifikanti għall-UE.

Ir-reazzjoni tal-UE għall-kriżi fit-Tramuntana tan-Niġerja huwa eżempju ta' approċċ ta' reżiljenza integrat, ibbażati fuq analizi kongunta (imwettqa flimkien mal-Bank Dinji u man-NU) u ppjanar strateġiku kongunt. Pakkett sostanzjali ta' assistenza se jimmira li jsahhah ir-reżiljenza tal-poplu li qed iġarrab il-kunflitt u jibda r-rikostruzzjoni fil-Grigal tan-Niġerja. Hija tibni fuq ir-rispons ta' emerġenza eżistenti, li wiehed jimxi gradwalment lejn l-irkupru u r-riabilitazzjoni, bl-użu ta' fondi umanitarji kif ukoll tal-iżvilupp.

**Ir-reżiljenza fil-prattika – ir-reżiljenza u l-appoġġ lis-shab tagħna skont il-hames
prinċipji ta' gwida tal-UE lejn ir-Russja**

Ir-reżiljenza interna tal-Unjoni hija integrali għall-politika esterna tagħna lejn ir-Russja. Il-hames prinċipji ta' gwida miftiehma mill-Kunsill tal-Affarijiet Barranin f'Marzu 2016 jirrikonoxxu l-htieġa li jissahhah l-involviment ma' viċinat li jestendi sal-Asja Ċentrali. Huma jidentifikaw ukoll il-htieġa li tissahhah ir-reżiljenza tal-UE, b'mod partikolari fir-rigward tas-sigurtà tal-enerġija, it-theddid ibridu u l-komunikazzjoni strateġika. Huma għandhom l-għan li

jizguraw li kemm l-Unjoni kif ukoll il-pajjiżi ġirien tagħha jibqgħu liberi biex jagħmlu l-għażliet politiċi, diplomatiċi u ekonomiċi proprji, billi jnaqqsu l-ambitu għal influwenza jew il-koerċizzjoni esterni.

Ir-reżiljenza ekonomika

Ir-reżiljenza ekonomika hija fattur ewlieni tar-reżiljenza kumplessiva ta' pajjiż, u hija korrelatata b'mod qawwi mal-aspetti oħra tar-reżiljenza. It-tishih tar-reżiljenza ekonomika jinkludi politiki makroekonomiċi sodi. Jehtieg ukoll attenzjoni għal fatturi oħra bħal pereżempju li jiġi żgurat il-finanzjament adegwat tal-infrastruttura mehtieġa biex tipprovdi servizzi pubbliċi essenzjali, biex tiġi żgurata ekonomija aktar diversifikata bi provvista tal-enerġija sikura u effiċjenti, u l-miżuri ta' kontingenza finanzjarja mehtieġa, kif ukoll miżuri biex tiġi żgurata l-kontinwità tal-attivitajiet ekonomiċi u l-protezzjoni ta' servizzi vitali u faċilitajiet ewlenin fil-konfront ta' xokkijiet.

Filwaqt li l-istabbiltà makroekonomika hija essenzjali għall-iżvilupp soċjali, il-politiki ta' aġġustament u stabbilizzazzjoni fil-livell makro jistgħu jinvolve l-ispejjeż. Dawn il-pressjonijiet jistgħu jaggravaw l-inugwaljanzi u t-tensjonijiet soċjali eżistenti, partikolarment meta dawn jaffettwaw lil dawk li huma l-aktar vulnerabbli. Il-politiki għandhom jiġu mfassla biex dawn il-konsegwenzi jittaffew. L-aġġornament tal-kapaċitajiet statistiċi u ta' tbassir huwa kundizzjoni sabiex jitjiebu it-tfassil tal-politiki u l-monitoraġġ.

Ir-reżiljenza ekonomika tehtieg ukoll li jiġu pprovduti l-kundizzjonijiet għal tkabbir sostenibbli u inkluziv, l-investment u l-finanzjament. Dan jibda b'ekonomija diversifikata li ma tkunx tiddipendi żżejjed fuq xi settur jew kumpanija waħda, u li jkollha ambjent ta' appoġġ li jippermetti li n-negozji l-ġodda u l-SMEs jikbru. Il-promozzjoni tal-ekonomija ċirkolari, li tnaqqas id-dipendenza fuq ir-riżorsi, tista' tikkontribwixxi wkoll għal dan l-għan. Barra minn hekk, meta l-ħaddiema jingħataw il-kapaċitajiet mehtieġa u l-aċċess għat-taħriġ dan jgħinu hom jadattaw għall-bidliet strutturali.

L-investment minn kumpaniji barranin jista' jgħin biex il-pajjiżi jaġġornaw l-ekonomiji tagħhom, iżda dan jehtieg ikun ikkumplementat b'inċentivi għal intrapriżi multinazzjonali biex jiġi żgurat ir-rispett għad-drittijiet tal-bniedem, inkluzi d-drittijiet tax-xogħol.

L-UE għandha:

- *tappoġġa lill-pajjiżi shab biex jiżviluppaw reżiljenza ekonomika mirfuda minn stabbiltà makroekonomika, bl-akkumpanjament ta' miżuri mmirati biex jippromwovu t-tkabbir inkluziv u jimmitigaw l-impatt tranżizzjonali negattiv potenzjali fuq xi gruppi fis-soċjetà; tagħti attenzjoni partikolari lill-iżvilupp tal-ħiliet, il-ħolqien ta' impjiegi decenti, il-protezzjoni soċjali, u l-għoti tas-setgħa ekonomika lill-gruppi żvantaġġati f'dan il-kuntest;*
- *taħdem mal-Bank Ewropew tal-Investment, ma' Istituzzjonijiet Finanzjarji Internazzjonali (IFI) oħra, mal-organizzazzjonijiet tas-settur tan-negozju u mas-shab*

soċjali biex issaħħaħ l-oqfsa ta' investiment għal reżiljenza ekonomika u soċjali, mirfuda minn żvilupp ekonomiku inkluziv, il-ħolqien tal-impjiegi u l-promozzjoni tan-negozju u l-aċċess għall-finanzi; fl-inseguwiment ta' din l-aġenda għandha tagħmel użu sħiħ mill-Pjan ta' Investiment Estern propost.

Enfasi akbar fuq il-htigijiet li jirriżultaw minn kriżijiet fit-tul

Il-livell ta' bżonnijiet umanitarji relatati mal-ispostament li jirriżulta mill-kunflitti vjolenti huwa l-oġġet li qatt ġie rreġistrat. Reġjuni sħaħ jinsabu mblukkati f' stat ta' kriżi fit-tul u ta' fragilità, fejn l-impatt ta' diżastri naturali kroniċi, id-degradazzjoni ambjentali u l-kunflitti jinkroċjaw u jampifikaw lil xulxin. Attwalment 22 % tal-popolazzjoni tad-dinja jew 1,6 biljun ruħ³, jgħixu f'sitwazzjonijiet fragli, biċ-ċifra mistennija li tkompli tiżdied sal-2030⁴. Minbarra ż-żieda fl-għadd ta' dawki li jinsabu f'kundizzjoni ta' bżonn umanitarja, in-nies qed jiġu affettwati għal perjodi itwal ta' żmien. It-tul medju tal-ispostament issa huwa ta' 17-il sena. Żewġ terzi mill-assistenza umanitarja internazzjonali issa tgħaddi għand benefiċjarji fit-tul, bħala riżultat ta' kriżijiet fit-tul jew diżastri rikorrenti fl-istess reġjun.

Id-diviżjoni tax-xogħol lineari tradizzjonali bejn l-għajjuna umanitarja u l-kooperazzjoni għall-iżvilupp ilha tinbidel fid-dawl ta' din ir-realtà ġdida. Il-fragilità strutturali, li għandha impatti soċjoekonomiċi u politiċi kemm fuq perjodu qasir kif ukoll fit-tul, jeħtieġ li tiġi indirizzata b'mod aktar effikaċi sabiex jinkisru ċ-ċikli rikorrenti ta' emergenzi. Il-mudell attwali tal-UE biex jiġu indirizzati l-kriżijiet jeħtieġ li jkun sinkronizzat aħjar għal sitwazzjoni fejn il-faqar, it-tkabbir tal-popolazzjoni, it-tibdil fil-klima, l-urbanizzazzjoni rapida, il-kompetizzjoni għal riżorsi limitati, il-kunflitti u l-estremiżmu vjolenti qed jgħolqu reġjuni sħaħ ta' instabbiltà.

L-UE għandha:

- *tagħti prijorità u ssaħħaħ il-kooperazzjoni mill-qrib tal-atturi politiċi, umanitarji u ta' żvilupp tal-UE dwar kriżijiet fit-tul u l-ispostament fit-tul, filwaqt li tirrispetta l-mandati distinti stabbiliti mit-Trattat, u l-prinċipji umanitarji;*
- *tinkoraġġixxi lill-gvernijiet, permezz ta' djalogu politiku, b'appoġġ mis-sħab fl-iżvilupp, biex jieħdu aktar responsabbiltà għall-vulnerabbiltà kronika u jsaħħu l-kapaċitajiet lokali għall-ġestjoni tar-riskji u għal rispons lokali aktar bikri;*
- *timmobilizza l-kapaċità tagħha għal impenn diplomatiku, djalogu dwar il-politika settorjali u l-ipprogrammar tal-assistenza b'mod koerenti madwar analiżi kondiviżi*

³ OECD(2016), States of Fragility 2016: Understanding violence

⁴ One Humanity: Shared Responsibility - Report of the Secretary-General Ban Ki Moon, for the World Humanitarian Summit, 2016

mteljba tal-fatturi kollha – inkluż ir-riskji soċjoekonomiċi, politiċi u ambjentali li jkabbru l-vulnerabbiltà għal perikli eżistenti.

Ir-reżiljenza fil-prattika - fehim tad-dimensjoni tas-sessi, eżempju minn politika ta' kunflitt u ta' diżastru

Xi studji ta' każijiet juru li t-tibdil fil-klima, id-diżastri u l-kunflitti vjolenti jistgħu jaffettwaw lill-irġiel u lin-nisa b'modi differenti. Dawn il-fatturi jehtieġ li jiġu mifhuma tajjeb u indirizzati f'kull analiżi ta' reżiljenza.

F'xi każijiet id-diżastri u l-kunflitti li jistgħu jenfasizzaw normi soċjali patrijarkali li jirrestringu b'mod sproporzjonat aċċess ugwali tan-nisa u l-bniet għad-drittijiet u r-riżorsi, u jistgħu wkoll jirridefinixxu l-irwoli u tan-nisa u l-irġiel u n-normi tagħhom.

In-nisa u l-bniet jistgħu wkoll ikollhom rwol attiv u importanti fil-kontribuzzjoni lejn ir-reżiljenza tas-soċjetà li jista' jirfed il-paċi. Jekk jiġi żgurat li n-nisa u l-bniet ikunu infurmati tajjeb u jipparteċipaw b'mod attiv fil-bini tal-paċi u fl-isforzi ta' rkupru dan mhux biss jiżgura li l-bżonnijiet speċifiċi u l-kapaċitajiet tagħhom ikunu kkunsidrati, iżda jista' wkoll johloq tieqa ta' opportunità għal bidla soċjali, billi jiġi interrogati r-rwoli tradizzjonali tas-sessi kif ukoll id-diskriminazzjoni bbażata fuq is-sessi. Dan hu fattur ulterjuri ta' reżiljenza soċjali, u jista' jiżgura eżiti aktar xierqa u sostenibbli għal hidma appoġġata mill-UE.

Il-kontribut speċifiku tan-nisa biex tissaħħah ir-reżiljenza għall-kunflitti vjolenti fis-soċjetajiet ukoll jehtieġ li jiġi kompletament rikonoxxut, kif ukoll ir-rwol tagħhom meta jkunu qed jiġu involuti l-komunitajiet fil-prevenzjoni u r-riżoluzzjoni tal-kunflitti u l-għieda kontra l-estremiżmu vjolenti.

Ir-reżiljenza u l-prevenzjoni tal-kunflitti vjolenti

Approċċ ta' reżiljenza għall-prevenzjoni ta' kunflitti vjolenti għandu l-għan li jtejjeb l-interventi, permezz ta' fehim aħjar tal-fatturi li jwasslu għal kunflitt vjolenti u l-identifikazzjoni ta' kapaċitajiet endoġeni f'soċjetà li jista' jippermetti lil ċerti komunitajiet jirreżistu t-tendenza lejn il-vjolenza. Dan jista' jstimula l-inizjattivi għall-paċi, u l-appoġġ għal mekkaniżmi lokali ta' riżoluzzjoni ta' kunflitti, b'mod partikolari f'pajjiżi fejn l-istat jista' jkollu rwol ambigwu kemm bħala sors ta' awtorità politika kif ukoll bħala sors ta' vjolenza jew koerċizzjoni.

Tali approċċ jimplika wkoll li titwessa' l-firxa tar-rispons ikkunsidrat, pereżempju billi tingħata aktar importanza lill-kontribut tal-impjeggi u l-politika soċjali lir-reżiljenza tas-soċjetà fi programmi ta' rkupru nazzjonali, u ssir hidma biex tiġi żgurata l-inklużjoni soċjali fl-arrangamenti tal-governanza għall-aċċess għar-riżorsi naturali, u t-tishih tad-dimensjoni tas-sessi (ara l-kaxxa ta' hawn fuq).

Hemm ukoll lok biex jissaħħah il-kontribut tal-UE għall-Politika ta' Sigurtà u ta' Difiza Komuni (PSDK) biex tissaħħah ir-reżiljenza, f'konformità mal-Konkluzjonijiet tal-Kunsill ta'

Mejju 2017 dwar is-Sigurtà u d-Difiza. Dan jista' jinkludi t-taħriġ u l-bini ta' kapacità, u ssir hidma fil-qafas għat-Tishih tal-Kapaċitajiet b'appoġġ għall-inizjattiva tas-Sigurtà u l-Iżvilupp.

Dan kollu jeħtieġ li jkun mirfud minn hidma politika u diplomatika kongunta bejn l-UE u l-Istati Membri tagħha.

L-UE għandha:

- *issahha il-hidma tagħha fuq il-prevenzjoni tal-kunflitti u l-bini tal-paċi permezz tal-introduzzjoni tad-dimensjoni tar-reżiljenza li tqiegħed enfasi aktar qawwija fuq analiżi kondiviża aktar kompleta, impenn fil-livell tal-komunità u tal-Istat, u, fejn xieraq, bl-introduzzjoni ta' approċċ integrat għall-kunflitti u l-kriżijiet stabbiliti fl-istrateġija globali tal-UE.*
- *fil-metodoloġija tagħha tal-valutazzjoni tal-kunflitti tagħti aktar importanza lill-kapaċitajiet lokali sabiex jindirizzaw ir-riskji, kif ukoll lill-fatturi pożittivi ta' reżiljenza f'komunità, flimkien ma' analiżi tar-relazzjonijiet ta' setgħat u l-pressjonijiet esterni li jistgħu jwasslu għal diżintegrazzjoni soċjali; bl-istess mod tiegħu kont aħjar tar-rabta bejn l-fragilità ambjentali u r-riskju ta' kunflitt vjolenti, u sistematikament tinkludi indikaturi klimatiċi u ambjentali f'sistemi ta' twissija bikrija tal-kunflitt.*
- *tuża din l-analiżi msahha biex tinforma u ssahha l-isforzi politiċi mill-UE u l-Istati Membri tagħha sabiex jiġu evitati l-kunflitti, permezz ta' djalogu politiku, rispons diplomatiku kollettiv, u l-involviment ma' sħab bħan-NU.*

Ir-reżiljenza, it-tibdil fil-klima u d-degradazzjoni ambjentali

It-tibdil fil-klima, id-diżastri naturali u d-degradazzjoni ambjentali huma interkonnessi u għandhom impatt kbir fuq ir-reżiljenza tal-komunitajiet u fuq is-sistemi ta' appoġġ ekoloġiku li fuqhom tiddependi l-ħajja. Dawn qed jikkawżaw jew jikkontribwixxu għal ħafna kunflitti madwar id-dinja.

L-UE għandha:

- *twessa' l-approċċ tagħha għal dawn l-isfidi u tqiegħed enfasi akbar fuq il-konservazzjoni, ir-restawr u l-ġestjoni sostenibbli tar-riżorsi naturali u tal-ekosistemi, u ż-żamma tas-servizzi li huma jipprovdu. Dan għandu jsir flimkien ma' xogħol*

kurrenti dwar il-bini tar-reżiljenza f'rabta ma' avvenimenti estremi bħal nixfa, il-karestija u l-għargħar⁵;

- *meta tivvaluta l-vulnerabbiltà, tiffoka mhux biss fuq l-intensità tal-avvenimenti, iżda wkoll fuq il-frekwenza u l-probabbiltà tagħhom; fil-valutazzjoni u r-rispons tqis il-pressjonijiet ambjentali fit-tul, bħal pereżempju d-deforestazzjoni u ż-żieda fid-domanda għall-ilma, kif ukoll il-ħtieġa li jiġu antiċipati l-konsegwenzi tad-diżastri naturali u avvenimenti li jevolvu bil-mod, bħad-degradazzjoni tal-art, l-aċidifikazzjoni tal-oċeani, iż-żieda fil-livell tal-baħar, u t-tidwib tal-masses tas-silġ;*
- *teżiġi b'mod aktar sistematiku valutazzjonijiet tar-riskju ambjentali, klimatiċi u ta' diżastru, tintegrahom f'sistemi ta' twissija bikrija biex jiġi identifikat l-impatt potenzjali ta' riskji katastrofiċi li jseħħu għal għarrieda jew li jevolvu bil-mod, kif ukoll tidentifika u tipprijoritizza miżuri preventivi u / jew ta' adattament għal investimenti bbażati fuq l-analiżi tar-riskju, l-iżvilupp territorjali u l-ippjanar urban.*

L-UE hija impenjata wkoll li taħdem mal-awtoritajiet lokali biex tissaħħaħ ir-reżiljenza f'żoni urbani li qed jiżviluppaw b'pass mgħaġġel, fejn in-nuqqas ta' ppjanar jew l-investment f' miżuri li jtaffu t-tibdil u riskji ġeofiziċi jista' jesponi lill-popolazzjonijiet għal dannu uman u ekonomiku sinifikanti meta jseħħu xokkijiet u stress. L-indirizzar ta' fatturi ta' riskju sottostanti permezz ta' investimenti pubbliċi u privati bbażati fuq l-analiżi tar-riskju qed ikun iktar kosteffettiv milli wiehied jistrieħ biss fuq ir-rispons ta' wara d-diżastri. F'dan il-kuntest, L-UE se tkompli wkoll tibni fuq djalogu settorjali stabbilit dwar l-urbanizzazzjoni sostenibbli ma' shab u istituzzjonijiet ewlenin, inklużi awtoritajiet reġjonali u lokali, biex tissaħħaħ ir-reżistenza tagħhom u l-kapaċità ta' innovazzjoni, f'konformità mal-oġettivi tal-Aġenda Urbana Ġdida.

L-UE għandha:

- *tippromwovi l-użu ta' approċċi bbażati fuq l-ekosistemi għat-tnaqqis tar-riskju ta' diżastri*
- *tippromwovi t-trasferiment tar-riskju permezz ta' mekkaniżmi ta' finanzjament tar-riskju bħall-assigurazzjoni u l-kreditu ta' kontinġenza.*
- *taħdem mal-awtoritajiet lokali biex jiġu żviluppati sistemi ta' governanza li jippromwovu r-reżiljenza għat-tibdil fil-klima, u l-ġestjoni sostenibbli tar-riżorsi naturali*

⁵ Ir-rwol kruċjali ta' ekosistemi li jiffunzjonaw tajjeb, u s-servizzi li dawn jipprovdu, huwa rikonoxxut fil-Pjan ta' Azzjoni tal-UE dwar in-Natura.

Din il-ħidma se tkun akkumpanjata minn djalogu politiku msahħaħ tal-UE, l-aktar permezz tan-Netzwerk Diplomatiċu Ekoloġiku, il-gruppi ta' ħidma tal-G7 dwar il-Klima u l-Fragilità, il-partenarjat tal-G7 InsuResilience, u l-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima. L-UE għandha taħdem ukoll permezz ta' fora rilevanti oħrajn, inklużi n-NU u ftehimiet ambjentali multilaterali rilevanti sabiex tiġġenera sensibilizzazzjoni fost is-sħab dwar il-kontribut ambjentali għall-istabbiltà u s-sigurtà.

Ir-reżiljenza, il-migrazzjoni u l-ispostament sfurzati

L-Agenda 2030 tirrikonoxxi l-kontribut pożittiv tal-migranti għat-tkabbir inkluziv u l-iżvilupp sostenibbli. Hija tiegħu kont ukoll tal-vulnerabbiltajiet u l-bżonnijiet ta' persuni spustati bil-forza. Politiki ta' migrazzjoni mfassla b'mod adegwat jistgħu jsaħħu r-reżiljenza ekonomika, kemm fil-pajjiżi ospitanti kif ukoll fil-komunitajiet tal-origini. Barra minn hekk, fuq livell individwali, il-migrazzjoni u l-eżodu jistgħu jkunu strateġija leġittima ta' adattament għal pressjonijiet esterni qawwjin. Izda pressjonijiet migratorji għal għarrieda, sostnuti jew fuq skala kbira, inkluż pressjonijiet minn spostament furzat, ta' spiss isehħu f'uhud mill-ifqar partijiet tad-dinja, u dan ikompli jqiegħed aktar pressjoni fuq il-mekkaniżmi fragli ta' adattament. L-Afrika sub-Saħarjana hija partikolarment milquta minn dan. Barra minn hekk, l-Ewropa tista' tistenna wkoll li tibqa' destinazzjoni għal ħafna, li barra mill-impatt li dan se jkollu fuq l-UE, għandu implikazzjonijiet għall-pajjiżi ta' tranżitu li jinsabu fil-periferija ġeografika tagħha.

Approċċ ta' reżiljenza għall-migrazzjoni ifisser tfassil ta' politika li tirrifletti kif il-mudelli ta' migrazzjoni jwieġbu għall-interazzjoni kumplessa bejn id-dgħufijiet demografiċi, istituzzjonali u demokratiċi, l-iżbilanċi ekonomiċi u soċjali, il-kunflitti vjolenti, id-degradazzjoni ambjentali u t-tibdil fil-klima. Dan ifisser li jkompli jsir investiment f'bażi ta' evidenza soda għat-tfassil tal-politika, u li jsiru investimenti f'waqthom bħala rispons.

L-UE għandha taħdem sabiex tkompli tiżviluppa d-dimensjonijiet ewlenin li ġejjin ta' approċċ ta' reżiljenza għall-migrazzjoni u l-ispostament sfurzati billi:

- *tiżgura li l-ħidma dwar il-migrazzjoni tkun inkorporata għal kollox fir-relazzjoni politika kumplessiva tagħna ma' pajjiżi sħab. U li din tkun ibbażata fuq il-prinċipji ta' appartenenza, responsabbiltà kongunta u r-rispett sħiħ għad-dritt umanitarju u tar-rifugjati, u mal-obbligi tad-drittijiet tal-bniedem, inkluż id-dritt għall-protezzjoni;*
- *tindirizza l-kawżi fil-fond tal-migrazzjoni irregolari, li wħud minnhom huma profondi, inkluż il-faqar, l-inugwaljanza, it-tkabbir demografiku, in-nuqqas ta' impjiegi, l-opportunitajiet għall-edukazzjoni u dawk ekonomiċi, in-nuqqas ta' stabbiltà, il-kunflitti, it-tibdil fil-klima u d-degradazzjoni ambjentali, u l-konsegwenzi fit-tul tal-ispostament sfurzati.*

- trawwem l-awtosuffiċjenza u tippermetti li dawk li jkun spustati jibdwu jgħixu fid-dinjità, inkluż bħala kontributuri fis-soċjetajiet li jospitawhom⁶. Dan jeħtieġ approċċ għdid li jikkonċentra fuq il-persuna u orjentat lejn l-iżvilupp fir-rigward ta' dawk li huma spustati bil-forza u l-komunitajiet li jospitawhom li jkun jappoġġa l-aċċess għall-edukazzjoni, l-akkomodazzjoni, ix-xogħol deċenti, l-għajxien u s-servizzi, u li jkollu l-għan li tintemm id-dipendenza fuq l-għajnuna umanitarja;
- tiġġieled kontra t-traffikar u n-netwerks tal-kriminalità organizzata li jisfruttaw lill-migranti u lir-rifuġjati, u tapplika attenzjoni sensittiva għall-kwistjonijiet relatati mas-sessi rigward forom speċifiċi ta' vjolenza li jaffettwawhom;
- tagħti appoġġ lill-komunitajiet ospitanti. L-UE għandha tkompli ssostni inizzjattivi mmirati biex jittejbu l-ħiliet lingwistiċi u professjonali, l-aċċess għas-servizzi u għas-suq tax-xogħol, l-edukazzjoni inklużiva, jitravwmu l-iskambji interkulturali u tingħata promozzjoni lil kampanji ta' sensibilizzazzjoni mmirati kemm lejn il-komunitajiet ospitanti kif ukoll il-migranti;
- issaħħaħ il-bażi tal-evidenza għall-interventi, inkluż billi tingħata attenzjoni speċifika lill-ispostament sfurzat, il-motivaturi tal-migrazzjoni u l-kooperazzjoni mal-pajjiżi mhux tal-UE fil-programm qafas tal-UE għar-riċerka u l-innovazzjoni.

Ir-reżiljenza fil-prattika – l-għarfien tal-motivaturi u l-interkonnessjonijiet bejn pressjonijiet. Eżempju ta' migrazzjoni, ambjent u t-tibdil fil-klima

Huwa maħsub li l-migrazzjoni lejn l-UE hija influwenzata ħafna mit-tibdil ambjentali u klimatiku, għalkemm huwa diffiċli li dan il-motivatur jinfired minn motivaturi ekonomiċi, demografiċi u motivaturi oħra u ta' spiss dan ma jiġix irrappurtat. Ħafna migranti mill-Afrika tal-Punent jew l-Afrika tal-Lvant l-ewwel tkeċċew minn djarhom bħala riżultat tad-deżertifikazzjoni u d-degradazzjoni tal-ħamrija, li qed jikkontribwixxi għal xejra ta' eżodu miż-żoni rurali fl-Afrika, l-aktar xprunat mill-perturbanzi ambjentali fuq is-sistemi agrikoli.

L-effetti tad-diżastri naturali huma aggravati minn xejriet ekonomiċi u demografiċi u urbanizzazzjoni mgħaġġla. B'riżultat ta' dan, l-ibliet Afrikani ta' spiss jinħakmu minn espansjoni kbira tal-popolazzjoni, u ma jkunux jistgħu jissodisfaw il-ħtiġijiet tal-abitanti tagħhom għall-impjiegi, għad-djar u għas-servizzi bażiċi. Studji reċenti wrew kif il-migranti fil-parti l-kbira jingabru f'insedjamenti informali kbar fil-periferiji tal-ibliet Afrikani, bħal pereżempju fil-każ ta' Accra, fejn aktar minn 90 % tal-unitajiet domestiċi tal-migranti jgħixu f'żona deprivata għall-aħħar mingħajr ebda aċċess għal servizz tal-ilma.

⁶ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni, Lejn Hajja b'Dinjità: minn Dipendenza fuq l-Għajnuna għal Hajja Indipendenti: L-Ispustar bil-Forza u l-Iżvilupp (COM(2016)234 finali)

3.2 It-tishih tar-reżiljenza permezz ta' djalogu ta' politika u inizjattivi bilaterali

L-UE qiegħda dejjem aktar tuża approċċ ta' reżiljenza biex tegħleb in-nuqqas ta' kooperazzjoni meta tindirizza l-isfidi kumplessi ta' politika domestika li jvarjaw mill-politika ekonomika sal-adattament għat-tibdil fil-klima u s-sigurtà tal-provvista tal-enerġija. Barra minn hekk, hija għamlet investiment sinifikanti fir-riċerka biex tiżgura bażi soda ta' evidenza għal dan l-approċċ, u żviluppat firxa ta' għodod analitiċi bħala appoġġ għall-implimentazzjoni tal-politika. Għal hafna minn dawn l-isfidi d-dimensjonijiet domestiċi u internazzjonali tar-rispons huma marbutin mill-qrib ma' xulxin (ara l-kaxxa hawn taħt). Dan jippermettilna biex napprofondixxu d-djalogu dwar il-politiki ma' pajjiżi shab billi jgħib madwar il-mejda il-konnoxxenzi miksuba mill-esperjenza tal-politiki domestiċi tal-UE. Id-djalogu dwar il-politiki huwa proċess f'żewġ direzzjonijiet, u l-UE għandha wkoll hafna x'titgħallem mis-shab tagħha b'dan il-mod.

L-UE għandha:

- *tislet mill-esperjenza teknika tal-UE fil-bini tar-reżiljenza fil-politiki domestiċi tagħha biex issaħħaħ id-djalogu u l-inizjattivi dwar il-politiki settorjali bilaterali; hija għandha tfittex li testendi l-kontribut tal-aġenziji speċjalizzati tal-UE għal din il-hidma;*
- *tfittex li tiżgura li l-aqwa prattika u l-istandards tal-UE huma riflessi fi strumenti multilaterali rilevanti u oqfsa ta' politika, inkluż fl-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol (ILO), l-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa (WHO) u l-G20;*
- *trawwm bażi ta' għarfien internazzjonali kondiviż dwar ir-reżiljenza billi tinvolvi pajjiżi mhux tal-UE fir-riċerka u l-innovazzjoni relatati mar-reżiljenza tal-inizjattiva Orizzont 2020, u biex jaqsmu u jhaddmu r-riżultati fil-kooperazzjoni internazzjonali tagħna.*

Ir-reżiljenza fil-prattika – ir-rabta bejn il-hidma fil-politiki interni u esterni tal-UE

Protezzjoni tal-infrastruttura kritika - Il-kunċett ta' reżiljenza ġie inkorporat fil-Programm Ewropew għall-Harsien tal-Infrastruttura Kritika mill-2013. Dan irriżulta fl-iżvilupp ta' metodoloġiji u riċerka tal-valutazzjoni tar-riskju li diġà qed jinfurmaw il-kooperazzjoni ma' għadd ta' pajjiżi mhux tal-UE, inkluża l-Ukrajna. Il-kunċett kompli ġie żviluppat aktar fir-Regolament propost dwar is-Sigurtà tal-Provvista tal-Gass, li jinkludi dispożizzjonijiet relatati ma' riskji li ġejjin minn pajjiżi mhux tal-UE u li jinkludi miżuri transfruntieri effettivi fil-pjanijiet ta' azzjoni preventivi u ta' emerġenza nazzjonali. Fis-settur tal-elettriku qed jittiehed approċċ simili.

Sigurtà tal-enerġija - Il-politika tal-UE dwar is-sigurtà tal-provvista tal-enerġija torbot il-kunċett ta' Unjoni tal-Enerġija reżiljenti mas-sigurtà globali tal-enerġija u mal-politika tal-UE

dwar it-tibdil fil-klima⁷, inkluż it-titjib tas-sigurtà tal-enerġija ta' pajjiżi shab billi thaffef il-pass tat-tranzizzjoni globali tal-enerġija lejn ekonomiji u soċjetajiet li huma newtrali għall-karbonju u żżid l-effiċjenza fl-użu tal-enerġija. Id-diplomazija tal-UE dwar l-enerġija u l-klima għandha l-għan li tippromwovi dan l-approċċ;

L-adattament għall-klima - L-Istrateġija ta' Adattament għall-Klima tal-2013 ippromwoviet ir-reżiljenza permezz ta' strateġiji komprensivi ta' adattament fil-livell nazzjonali u muniċipali, li jindirizzaw setturi vulnerabbli bħalma huma l-agrikoltura, is-sajd u l-infrastruttura kritika. L-istrateġija bħalissa qed tiġi evalwata, u l-esperjenza miksuba fl-UE qed tiġi kondiviża mas-shab esterni tagħha.

Protezzjoni ċivili – il-mekkaniżmu tal-protezzjoni ċivili tal-UE jikkontribwixxi għar-reżiljenza billi jtejjeb l-effettività tal-prevenzjoni, it-thejjija u r-rispons għal diżastri naturali u dawk ikkawżati mill-bniedem fl-UE, fil-pajjiżi ġirien u lil hinn. Huwa jmxexxi 'l quddiem l-iżvilupp ta' tal-valutazzjonijiet ta' riskju u l-finanzjament tal-prevenzjoni u it-thejjija, it-taħriġ u l-eżerċizzji.

Ir-reżiljenza ekonomika - l-UE qed tikkontribwixxi għall-hidma li tinsab għaddejja fil-G20 iffokata fuq il-bini tal-kapaċità biex jinkiseb tkabbir sostenibbli fil-konfront tar-riskji u pressjonijiet relatati mal-isfidi strutturali; tiġi evitata akkumulazzjoni eċċessiva ta' riskji, żbilanċi u vulnerabilitajiet fil-konfront tax-xokkijiet. Għalkemm dan ma jistabbilixxi obbligi vinkolanti, il-hidma rriżultat f'qafas kunċettwali utili biex jinforma l-politiki. Barra minn hekk, b'konformità mal-istrateġija globali tal-UE, l-UE qed tiżviluppa sistema aktar integrata għad-Diplomazija Ekonomika Ewropea, li għandha l-għan li trawwem it-tkabbir u l-impjieg kemm f'pajjiżi mhux tal-UE kif ukoll fl-UE, billi thegġeġ aktar involviment u parteċipazzjoni tas-settur privat tal-UE fil-pajjiżi shab tagħna.

Impjieg - L-UE qed tappoġġa l-iżvilupp ta' Rakkomandazzjoni dwar l-Impjieg u x-Xogħol Decenti għall-Paċi u r-Reżiljenza fl-Konferenza Internazzjonali dwar ix-Xogħol. Din se tipprovdi gwida lill-gvernijiet dwar l-impjieg immirati u l-politiki soċjali li jorbtu l-għajnuna umanitarja u l-iżvilupp fuq żmien itwal.

Ir-riskji għas-saħha globali - L-UE rrikonoxxiet li theddidiet kbar għas-saħha tal-bniedem u tal-annimali bħalma huma l-Ebola, l-influenza avjarja, ir-resistenza għall-antimikrobiċi u d-deni Afrikan tal-ħnieżer jipprezentaw theddida mhux biss għar-reżiljenza tas-sistemi tas-saħha, iżda wkoll għar-reżiljenza tas-soċjali u ekonomika. Jista' jkun li sal-2050 l-infezzjonijiet rezistenti għall-medicini jikkawżaw dannu ekonomiku globali fuq l-istess livell tal-kriżi finanzjarja tal-2008⁸. Ir-rispons tal-UE kien li jiġu żviluppati kapaċitajiet domestiċi sabiex jantiċipaw u jirreaġixxu għal tifqighat serji u sostnuti, filwaqt li ssahhet il-kooperazzjoni internazzjonali, inkluż mad-WHO. Hija investiet f'progetti ta' riċerka u innovazzjoni sabiex jittejjbu l-identifikazzjoni prekoċi u s-sorveljanza, u jiġi żviluppati kontromiżuri mediċi adegwati. In-nuqqas ta' aċċess għall-ilma u s-sanità, u t-tniġġis tal-arja, huma wkoll rikonoxxuti bħala theddidiet importanti għas-saħha li l-UE qed tindirizza attivament.

⁷ “Qafas Strateġiku għal Unjoni tal-Enerġija Reżiljenti b'Politika dwar il-Bidla fil-Klima li thares 'il quddiem (COM (2015)80 tal-25.2.2015

⁸ Ċifri tal-Bank Dinji

Riċerka - L-UE diġà qed taħdem fl-Orizzont 2020 biex tiżviluppa bażi ta' evidenza soda biex tinforma l-hidma tagħna fit-tishih tar-reżiljenza. Hija tiffinanzja l-hidma dwar ir-reżiljenza b'rabta mas-sigurtà, mal-ideoloġiji radikali, mal-ekonomija, ix-xjenzi soċjali, is-sigurtà tal-ilma u tal-ikel u mal-isfidi tal-migrazzjoni u l-ispostament sfurzati fuq skali kbir. Hafna minn dan qed isehh f'kollaborazzjoni mal-pajjiżi shab⁹. Servizzi speċjalizzati bħaċ-Ċentru ta' Għarfien tal-Kummissjoni Ewropea dwar il-Migrazzjoni u d-Demografija, jestendu l-bażi tal-evidenza, filwaqt li l-indiċi tar-riskju alimentati mir-riċerka bħalma huwa l-Indiċi ta' Riskju ta' Kunflitt Globali u Indiċi għall-Immaniġġar tar-Riskju jappoġġaw deċiżjonijiet dwar il-prevenzjoni, it-thejjija u r-rispons.

Ir-reżiljenza fil-prattika -

It-trawwim ta' approċċ strateġiku għar-reżiljenza fil-pajjiżi ġirien tal-UE

L-istrateġija globali tal-UE tqiegħed enfasi partikolari fuq ir-reżistenza fil-pajjiżi ġirien tal-UE. Dan jirrifletti l-impenji politiċi speċjali tal-proċess ta' adeżjoni u l-politika tal-viċinat tal-UE; l-integrazzjoni mill-qrib tal-ekonomiji u s-soċjetajiet tagħna; l-interdipendenzi bejn l-interessi ġenerali ta' sigurtà tagħna; u l-esponiment li għadhom xi pajjiżi ġirien tagħna għar-rivalitajiet ġeopolitiċi.

Proċess tal-adeżjoni kredibbli bbażat fuq kundizzjonalità ġusta u stretta jipprovdi l-pedament politiku biex tissahħaħ ir-reżiljenza fil-livell ta' stat u tas-soċjetà tal-pajjiżi fil-Balkani tal-Punent u t-Turkija. Fil-qalba ta' dan il-proċess hemm l-approċċ ta' "dak li hu fundamentali l-ewwel", li jikkonċentra fuq l-istat ta' dritt, id-drittijiet tal-bniedem u d-drittijiet fundamentali, l-istituzzjonijiet demokratiċi, inkluż ir-riforma tal-amministrazzjoni pubblika, kif ukoll ir-riformi ekonomiċi u l-kompetittività.

Ir-Rieżami tal-Politika Ewropea tal-Viċinat (PEV) tal-2015 giet ikkoordinata mill-qrib mal-hidma dwar l-istrateġija globali tal-UE, u l-erba' prioritajiet¹⁰ diġà jirriflettuhafna mill-Istrateġija dwar ir-reżiljenza. Il-progress tar-Rieżami għalhekk, ser ikun parti kbira mill-hidma tagħna fit-tishih tar-reżiljenza fir-regjun¹¹.

Il-PEV taħdem favur it-trasformazzjoni politika, ekonomika u soċjali fuq terminu twil li tehtieg il-bini ta' kapaċitajiet istituzzjonali, li jaħdmu f'livelli differenti tas-soċjetà ċivili u mal-awtoritajiet lokali u reġjonali kif ukoll mal-gvern ċentrali, filwaqt li tindirizza l-interessi stabbiliti sew tal-elites awtoritarji u tan-narrattivi settarji u timplimenta r-riforma tas-settur tas-sigurtà.

⁹ Eżempji jinkludu s-Shubija għar-Riċerka u l-Innovazzjoni fiż-Żona tal-Mediterran 2018–2028 (Partnership for Research and Innovation in the Mediterranean Area - PRIMA) li għandha l-għan li tiżviluppa soluzzjonijiet innovattivi għal ġestjoni sostenibbli tal-ilma u l-produzzjoni tal-ikel, u Shubija għar-Riċerka u l-Innovazzjoni UE - Afrika fil-qasam tal-ikel, is-sigurtà tan-nutrizzjoni u l-agrikoltura sostenibbli.

¹⁰ Il-governanza tajba, id-demokrazija, l-istat tad-dritt u d-drittijiet tal-bniedem; l-iżvilupp ekonomiku; id-dimensjoni tas-sigurtà; Il-migrazzjoni u l-mobbiltà

¹¹ Ara r-Rapport Kongunt dwar l-Implimentazzjoni tad-Direttiva dwar "Ir-Rieżami tal-Politika Ewropea tal-Viċinat", JOIN (2017) 18 finali tat-18.5.2017

Il-kollaborazzjoni tagħna dwar il-politika tas-sigurtà hija bbażata fuq l-iżvilupp ta' fehim komuni tal-interessi u r-riskji. Dan huwa l-każ b'mod partikolari f'xogħolna dwar il-prevenzjoni tal-kunflitti vjolenti, ir-radikalizzazzjoni u l-estremiżmu, u fil-hidma tagħna biex insaħħu ċ-ċibersigurtà u r-reżiljenza kontra t-theddid ibridu.

Dimensjoni importanti fl-approċċ tagħna għar-reżiljenza huwa li jissahħu l-konnessjonijiet bejn l-interventi tagħna fir-regjun u dawk lil hinn minnu. Pereżempju l-hidma tagħna fuq l-enerġija, it-trasport u l-konnettività tghaqqad il-pajjiżi Ġirien tal-Lvant u tan-Nofsinhar, l-Iran u l-Asja Ċentrali; il-Fond Fiducjarju tal-UE għall-Afrika jindirizza l-kawżi ewlenin tal-migrazzjoni irregolari madwar il-kontinent; il-Fond Fiducjarju Reġjonali tal-UE b'Reazzjoni għall-kriżi Sirjana jappoġġa r-refugjati Sirjani u l-komunitajiet ospitanti fil-Viċinat u fit-Turkija.

Għadd ta' għodod ewlenin jirfdu l-approċċ strateġiku tagħna biex tissahħah ir-reżiljenza fir-regjun: l-involviment tas-shab kemm fil-livell ta' Stat kif ukoll f'dak tal-komunità; aktar kollaborazzjoni mal-Istati Membri, mal-pajjiżi shab u mal-partijiet ikkonċernati nazzjonali u internazzjonali biex tissahħah l-appartenenza; flessibilità akbar fil-finanzjament; relazzjonijiet mas-shab aktar imfasslin apposta u differenzjati; kif ukoll diplomazija pubblika u komunikazzjoni aħjar. Fil-qalba ta' dan hemm approċċ politiku bbażat fuq Prijoritajiet tas-Shubija godda bi qbil reċiproku jew fuq Aġendi ta' Assoċjazzjoni riveduti, imsejsa fuq valutazzjoni ċara ta' priyoritajiet komuni fuq terminu medju, mirfuda minn impenn favur ir-rispett għad-drittijiet tal-bniedem u d-drittijiet fundamentali.

3.3 Ir-reżiljenza u s-sigurtà tal-UE

Skont l-istrategġija globali tal-UE, il-paċi u s-sigurtà ma jistgħux jinfirdu mill-iżvilupp sostenibbli u inkluziv, mir-rispett ta' normi globali u minn sistemi internazzjonali bbażati fuq ir-regoli. Il-promozzjoni ta' din l-aġenda tibqa' ċentrali għall-azzjoni esterna tal-UE. Izda l-Istrategġija Globali tirrikonoxxi wkoll li l-UE u l-Istati Membri tagħha huma soġġetti għal ħafna mill-pressjonijiet strutturali li jittestja r-reżistenza u l-vulnerabbiltajiet tal-pajjiżi shab tagħna. Huwa għalhekk li hija tidentifika l-protezzjoni tal-UE bħala komputu prinċipali tal-gejjieni. Il-bini ta' aktar ġirien aktar reżiljenti hija parti mir-rispons. Izda l-politika esterna tal-UE, inkluż permezz tal-PSDK, għandha wkoll rwol li tikkontribwixxi b'mod dirett għar-reżiljenza 'il gewwa mill-fruntieri tagħna, fi żmien meta l-Unjoni għandha responsabbiltà akbar minn qatt qabel biex tikkontribwixxi għas-sigurtà taċ-ċittadini tagħha. Dan kollu jitlob li jsir titjib fl-identifikazzjoni tat-theddid u pressjonijiet esterni, flimkien ma' mekkaniżmi adegwati biex jiġi żgurat rispons politiku xieraq.

Barra minn hekk, il-hidma tal-UE rigward l-Unjoni tas-Sigurtà tqiegħed ir-reżiljenza fil-qalba tal-approċċ tagħha, filwaqt li tindirizza l-kwistjoni ta' atturi esterni mhux statali. Abbażi tal-Aġenda Ewropea dwar is-Sigurtà ta' April 2015, il-Kummissjoni ffokat fuq żewġ pilastri wiesgħa: il-ġlieda kontra t-terroriżmu u l-kriminalità organizzata, u t-tishih tad-difiżi tal-Unjoni u l-bini tar-reżiljenza.

L-isfida issa hija li jintizgu flimkien id-dimensjonijiet interni u esterni tas-sigurtà tal-politika tal-UE b'mod li jsaħħahom reċiprokament, effettivament iżid il-prezz ta' azzjoni koerċittiva minn partijiet esterni, u jippermetti li l-Unjoni Ewropea tanticipa u tiegħu azzjoni politika u operazzjonali bikrija b'reazzjoni għal tipi oħra ta' pressjonijiet.

L-UE se tkompli ssegwi sitt oqsma ewlenin ta' ħidma konkreta f'dan ir-rigward:

- **Ir-reżiljenza kontra t-theddid ibridu.** Filwaqt li jibni fuq il-Qafas Kongunt dwar il-Ġlieda kontra t-Theddid Ibridu, objettiv ċentrali tal-isforzi tal-UE se jkun li tissaħħah il-protezzjoni ta' infrastruttura kritika, filwaqt li jiġu diversifikati s-sorsi u l-fornituri tal-enerġija, u t-tishih tal-kapaċitajiet ta' difiża. Se tingħata prijorità biex tkun żgurata kooperazzjoni operattiva effettiva u komunikazzjoni sigura bejn l-Istati Membri, u biex issir ħidma ma' atturi mis-setturi kollha, bl-użu ta' għodod komuni. Il-kooperazzjoni ma' pajjiżi mhux fl-UE, partikolarment fil-viceinat tal-UE, se tiġi intensifikata.
- **Ċibersigurtà.** L-użu malizzjuż ta' Teknoloġiji tal-Infurmazzjoni u l-Komunikazzjoni jistgħu jimminaw ir-reżiljenza soċjali u ekonomika. It-theddidiet ċibernetiċi għandhom l-implikazzjonijiet ta' sikurezza u sigurtà, u dan jista' jikkawża ħsara kbira lill-ekonomija. B'rispons se jiġu segwiti kemm agenda normattiva kif ukoll waħda operazzjonali. Il-ħidma ser tkompli f'konformità l-isforzi tan-NU biex jinbena kunsens internazzjonali rigward il-ġlieda kontra l-użu malizzjuż tal-ICT f'kull tip ta' servizz essenzjal jew kontra tiegħu, irrispettivament mis-sors, il-mottiv, in-natura jew l-origini ġeografika tiegħu. Fl-istess ħin l-UE qed taħdem biex tippromwovi r-reżiljenza ta' servizzi essenzjali, kemm internament¹² kif ukoll fil-livell internazzjonali, u ser issaħħah il-kooperazzjoni transfruntiera dwar din l-agenda¹³.
- **Komunikazzjoni strateġika.** L-UE u xi pajjiżi shab tagħha huma fil-mira ta' attivitajiet esterni ta' diżinformazzjoni li jagħmlu parti minn strateġiji miftiehma flimkien biex jiskreditaw is-sistemi politiċi u soċjali li huma ċentrali għall-identità tagħna, għas-sigurtà u l-istabbiltà tagħna. Bħala rispons se jkomplu jiġu żviluppati miżuri ta' rispons biex tiżdied ir-reżiljenza taċ-ċittadini għad-diżinformazzjoni ostili permezz ta' kampanja ta' sensibilizzazzjoni, billi tiġi appoġġata aktar pluralità u professjonalità fil-midja, u billi jiġu kkomunikati narrattivi pożittivi u messaġġi bbażati fuq il-fatti.

L-UE għandha ssahħah ir-riżorsi tat-Task Force East Stratcom u tintensifika l-kooperazzjoni tagħha mal-istituzzjonijiet tal-UE, l-Istati Membri u shab tal-istess fehma. Approċċ u kooperazzjoni strateġiċi fuq terminu twil mal-pajjiżi tas-Shubija tal-Lvant se jkomplu jiġu żviluppati, filwaqt li tingħata enfasi lil skambji interpersonali,

¹² Pereżempju, id-Direttiva (UE) 2016/1148 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Lulju 2016 dwar miżuri għal livell għoli komuni ta' sigurtà tan-netwerks u tas-sistemi tal-infurmazzjoni madwar l-Unjoni, COM(2016) 410 finali u r-rieżami tal-Istrateġija taċ-Ċibersigurtà tal-UE tal-2013 ippjanat għal Settembru 2017.

¹³ Inkluz il-ħidma ma' shab kummerċjali ewlenin tal-UE favur ċibersigurtà aktar b'saħħitha għal oġġetti konnessi, kif imħabbar fir-rieżami ta' nofs it-term tas-Suq Uniku Digitali COM (2017) 228 finali tal-10.5.2017

u lil kooperazzjoni man-networks tas-soċjetà ċivili eżistenti li diġà jirrappreżentaw sors ta' reżiljenza komunitarja. Approċċ simili se jiġi segwit fil-Balkani tal-Punent u fit-Turkija, permezz ta' tim imsaħħaħ biex jittratta l-komunikazzjoni strateġika fil-pajjiżi kandidati u daww kandidati potenzjali.

L-UE għandha wkoll tiżviluppa strateġija ta' sensibilizzazzjoni għad-dinja Għarbija li tindirizza l-propaganda terroristika u l-użu tal-internet fir-radikalizzazzjoni, u tippromwovi d-drittijiet tal-bniedem u d-drittijiet fundamentali.

- Il-**hidma għat-tishih tal-istat u r-reżiljenza soċjali** deskritta hawn fuq hija ċentrali għall-approċċ tal-UE rigward **il-ġlieda kontra t-terroriżmu u l-ġlieda kontra l-estremiżmu vjolenti**. Il-prevenzjoni tar-radikalizzazzjoni teħtieġ strateġija adattata bir-reqqa li twieġeb għal diversi motivaturi tal-vjolenza. Huwa essenzjali li jkun hemm oqfsa legali mtejbja u istituzzjonijiet effettivi biex jidentifikaw, jipprevjenu u jostakolaw l-organizzazzjonijiet ta' terroristi u s-sorsi ta' finanzjament tagħhom. Izda biex ikollha l-effett mixtieq, din il-**hidma** se teħtieġ li tmur id f'id mal-iżgurar tal-protezzjoni tad-drittijiet u spazju ċiviku li jgħin biex jinholqu soċjetajiet paċifiċi u stabbli, inqas suxxettibbli għall-messaġġ ta' estremiżmu vjolenti. L-UE ser tinkoraġġixxi lill-pajjiżi li huma shab magħha fid-djalogu Kontra t-Terroriżmu biex jindirizzaw il-kwistjoni fil-politiki rilevanti kollha, mhux biss bħala rispons ta' sigurtà. Dan jinkludi li jiġi żgurat li l-prattikanti lokali jkun jistgħu jidentifikaw u jindirizzaw is-sinjali ta' twissija bikrija ta' radikalizzazzjoni, inkluża r-radikalizzazzjoni online.
- **It-tishih tas-sigurtà tal-infrastruttura tat-trasport kritiku.** Żieda fis-sigurtà tat-trasport kritiku hija element importanti ta' mobbiltà kooperattiva, konnessa u awtomatizzata, li tirfed ekonomija globali, interkonnessa. L-UE għandha ssahħaħ l-involvement tagħha ma' pajjiżi mhux tal-UE biex ittaffi t-theddiet għall-infrastruttura u s-servizzi tat-trasport. Dan għandu jsahħaħ l-aċċess għal kooperazzjoni fil-livell ta' esperti, b'appoġġ għall-bini tal-kapaċità, l-istrateġiji ta' sensibilizzazzjoni, l-ghodod u n-networks ta' informazzjoni, kif ukoll it-titjib tar-rwol tal-pulizija u tas-sistemi ġudizzjarji.
- **Tkompli tiġi żviluppata l-kooperazzjoni man-NATO u l-OSKE.** L-UE u n-NATO qablu dwar għadd ta' mizuri biex tissahħaħ ir-reżiljenza bħala parti mill-**hidma** tagħhom fir-rigward tal-**glieda** kontra t-theddid ibridu. Dawn jinkludu l-intensifikazzjoni ta' kuntatti bejn il-persunal dwar ir-rekwiżiti tar-reżiljenza, il-promozzjoni ta' koerenza akbar bejn il-Pjan ta' Żvilupp tal-Kapaċitajiet tal-UE u tal-Proċess tal-Ippjanar tad-Difiża tan-NATO, u ssir **hidma** biex ikunu mhejjija li jimmobilizzaw esperti fuq talba b'appoġġ għall-Istati Membri tal-UE jew l-alleati tan-NATO fit-tishih tar-reżiljenza tagħhom, jew fil-fażi ta' qabel il-kriżi jew b'rispons għal kriżi.

Din il-**hidma** enfasizzat l-interdipendenzi bejn l-awtoritajiet ċivili, il-militar u s-settur privat fit-tishih tar-reżiljenza tal-Istati Membri għal atti ostili minn atturi statali u daww mhux statali. Dawn l-interdipendenzi jvarjaw mid-dipendenza tal-militar fuq il-kapaċitajiet ċivili logistiċi u tat-telekomunikazzjoni, sad-dipendenza tal-awtoritajiet

ċivili fuq il-kapaċitajiet militari għall-immanigġjar ta' avvenimenti perturbanti li jolqtu għadd kbir ta' ċittadini. Dawn l-interdipendenzi se jiġu esplorati bl-għan li jitressqu proposti lill-Kunsill għal aktar oqsma ta' ħidma kkoordinati possibbli fil-futur man-NATO.

Hemm ambitu konsiderevoli biex tiġi esplorata l-ħidma kollaborattiva dwar ir-reżiljenza mal-**OSKE**, fid-dawl tal-approċċ komprensiv tal-OSKE għas-sigurtà li jinkludi d-dimensjonijiet militari, ekonomiċi u ambjentali kif ukoll id-dimensjoni umana.

4. It-triq' il quddiem - erba' elementi kostitwenti għall-inkorporazzjoni ta' approċċ strateġiku għar-reżiljenza fl-azzjoni esterna tal-UE

L-enfasi tal-istrategija globali tal-UE dwar ir-reżiljenza tenfasizza bidla sinifikanti fil-mod kif l-UE timmanigġja r-riskju u l-impatt ta' xokkijiet perturbanti u ta' pressjonijiet fil-politika esterna tagħha. Hija tirrikonoxxi li dawn il-pressjonijiet u x-xokkijiet huma parti mill-kuntest li fih topera l-UE u għandhom jiġu kkunsidrati fil-mod kif naħdmu, aktar milli jitqiesu bħala eċċezzjoni mhux mistennija. Dan jimplika bidla progressiva fl-enfasi mill-kontroll tal-kriżijiet għal mizuri upstream ibbażati fuq strateġiji nazzjonali u reġjonali fit-tul, izda flessibbli li huma aktar infurmati dwar ir-riskju u inqas xprunati mill-istrumenti disponibbli. Dan jimplika wkoll aktar attenzjoni għall-fatturi tar-riskju li għandhom impatt fuq l-interessi tal-UE. Fl-aħħar mill-aħħar l-għan se jkun li jiġu kkombinati d-djalogu politiku, id-djalogu ta' politika settorjali, l-għajnuna teknika u finanzjarja b'mod effettiv fiż-żmien bikri ta' kriżi.

Dan kollu jehtieg riflessjoni mill-gdid dwar l-analiżi tal-problema u t-tfassil tal-programmi tal-UE, kif ukoll tal-metodi ta' valutazzjoni tas-sostenibilità tal-interventi tal-UE. B'rispons, erba' l-elementi kostitwenti li jinkorporaw approċċ ta' reżiljenza b'mod sistematiku fl-azzjoni esterna tal-UE huma proposti:

- it-titjib u l-kondiviżjoni tal-analiżi ta' riskju fuq livell ta' pajjiż u dak reġjonali sabiex l-istrategija, id-djalogu politiku u l-programmi ta' assistenza jkunu nfurmati aħjar;
- jiġi stabbilit monitoraġġ aktar dinamiku tal-pressjonijiet esterni, u ssir ħidma mal-Kunsill biex jiġi żgurat rispons politiku u diplomatiku aktar f'waqt;
- Jiġi integrat approċċ ta' reżiljenza fl-ipprogrammar tal-UE u fil-finanzjament tal-azzjoni esterna;
- jiġu żviluppati politika u prassi internazzjonali dwar ir-reżiljenza.

4.1 It-titjib tal-analiżi tar-riskju fuq livell nazzjonali u reġjonali

L-UE għandha aċċess għal korp tajjeb ħafna ta' informazzjoni dwar ir-riskji, il-pressjonijiet u l-vulnerabbiltà għax-xokkijiet fil-pajjiżi shab tagħha. Dan l-għarfien jiġi min-netwerks diplomatici u tal-intelligence tal-UE, mill-preżenza operattiva tagħha fuq il-post, mill-għarfien espert fil-qasam tal-politika settorjali disponibbli fl-istituzzjonijiet u fl-Istati Membri, u mill-mekkaniżmi ta' monitoraġġ tal-aġenziji tal-UE. Hemm multiplicità ta' duplikazzjoni ta' proċessi tal-valutazzjoni tar-riskju li jirriflettu l-perspettivi differenti tal-politiki: umanitarji,

ta' kunflitt, ambjentali u ekonomiċi. Hemm ukoll lakuni sinifikanti, pereżempju fil-kapaċità tagħna li nipprevedu l-impatt tat-tibdil fil-klima u fatturi ambjentali u oħrajn dwar il-movimenti migratorji. Barra minn hekk, analiżi ta' spiss tagħti ftit wisq enfasi lill-kapaċitajiet ta' reżiljenza lokali u d-dinamiċi pożittivi li dawn jistgħu jiġġeneraw. Barra minn hekk, il-proċessi ta' valutazzjoni tar-riskju mhux dejjem jirnexxielhom jikkonċepixxu għal kollox l-impatt possibbli fuq l-interessi politiċi, ta' sigurtà u ekonomiċi tal-UE.

Filwaqt li jiġu rrispettati l-mandati differenti, hemm bżonn li jingħaqdu flimkien id-diversi sorsi ta' informazzjoni b'mod li jagħti lil dawk li jieħdu d-deċiżjonijiet stampa shiha ta' kif fatturi differenti jistgħu jinteraġixxu biex jaffettwaw l-iżvilupp u l-istabbiltà ta' pajjiż jew reġjun, jew tal-oġettivi tal-programmi.

L-UE għandha:

- *ttejjeb is-sensittività dwar il-kunflitti, u tindirizza lakuni fil-fehim tagħna tar-riskju, pereżempju billi jiġu żviluppati mekkaniżmi aħjar biex jivvalutaw in-natura u l-impatt ta' flussi futuri ta' persuni spostati u ta' migranti, u r-relazzjoni bejn il-pressjonijiet klimatiċi, id-degradazzjoni ambjentali u l-kunflitti vjolenti;*
- *tissimplifika l-proċessi ta' valutazzjoni attwali biex jiġi żgurat li valutazzjoni konċiża unika tal-pajjiż li tidentifika kemm il-fatturi tar-riskju kif ukoll tar-reżiljenza tkun disponibbli biex tiggwida l-politika bejn l-atturi differenti tal-politika esterna tal-UE. Din il-valutazzjoni unika tal-pajjiż se tintegra b'mod aktar sistematiku u dinamiku l-informazzjoni min-network diplomatiku tal-UE, l-atturi fis-setturi umanitarji, ta' rispons għall-kriżijiet u tal-iżvilupp kif ukoll l-għarfien speċjalizzat dwar l-ambjent estern li jinsab għand id-Direttorati Ġenerali u l-aġenziji tal-UE għall-politika interna. Din tinforma d-djalogu politiku u t-tfassil ta' programmi ta' assistenza. Dan għandu jipprovi kontribut analitiku b'appoġġ għall-proċessi deċiżjonali stabbiliti li jirregolaw l-iżvilupp ta' strateġiji tal-pajjiżi tal-UE, għall-operazzjonijiet tal-PSDK u għall-programmazzjoni tal-assistenza esterna;*
- *tippromwovi l-analiżi kongunta ma' organizzazzjonijiet shab multilaterali u bilateralment ma' shab ta' żvilupp li jaħsbuha l-istess li tindirizza d-dimensjonijiet differenti ta' reżiljenza.*

4.2 Monitoraġġ aktar dinamiku tal-pressjonijiet esterni sabiex jippermettu azzjoni bikrija

L-UE jehtigilha tkun kapaċi tagħmel monitoraġġ u tirreagixxi għal pressjonijiet esterni li jaffettwaw ir-reżiljenza tal-pajjiżi shab tagħha u dawk tal-UE kemm fuq terminu medju kif ukoll fuq terminu qasir.

L-UE għandha:

- *tkompli tiżviluppa s-Sistema ta' Twissija Bikrija tal-Konflitti tal-UE sabiex jiġu integrati indikaturi xierqa ta' reżiljenza flimkien mal-fatturi ta' riskju attwalment taħt monitoraġġ. Din is-Sistema ta' Twissija Bikrija diġà tinkludi bosta indikaturi usa' tar-riskju u tal-vulnerabbiltà, bħalma huma l-ambjent, il-klima u l-pressjonijiet demografiċi¹⁴, kif ukoll indikaturi ta' governanza u l-kapaċità istituzzjonali biex tlaħħaq ma' pressjonijiet bħal dawn. Il-monitoraġġ tal-indikaturi tar-reżiljenza jista' jgħin biex jidentifika l-punt tal-kalatura fejn il-pressjonijiet jegħlbu l-mekkaniżmi ta' sopravvivenza.*
- *tirrifletti l-importanza strateġika ta' reżiljenza meta tiżviluppat l-Approċċ Integrat tal-UE għall-konflitti u l-kriżijiet esterni. L-Approċċ Integrat, kif previst fl-istrateġija globali tal-UE, jespandi l-ambitu u l-ambizzjoni tal-Approċċ Komprensiv, u għandu jkun is-suċċessur tiegħu wara li jitlesta l-Pjan ta' Azzjoni għal Approċċ Komprensiv 2016-2017.*

Is-Sistema ta' Twissija Bikrija tal-Konflitti hija maħsuba primarjament biex tidentifika l-motivaturi potenzjali ta' konflitt vjolenti f'pajjiżi terzi, fuq orizzont ta' erba' snin. Issa qed jiġi propost li dan jiġi kkomplementat b'mekkaniżmi ffukati fuq l-identifikazzjoni ta' pressjonijiet esterni u l-konsegwenzi tagħhom f'perspettiva fuq terminu qasir, bl-għan li jinfurmaw rispons politiku tal-UE msahħaħ u f'waqtu.

L-UE għandha:

- *tistabbilixxi mekkaniżmu hafif ta' analiżi tal-prospettivi fuq terminu qasir sabiex jiġi identifikat l-impatt fuq l-interessi tal-UE ta' pressjonijiet esterni identifikati fuq orizzont ta' minn tliet sa sitt xhur. Dan se jiffoka fuq l-identifikazzjoni ta' pressjonijiet esterni li jistgħu jkunu ta' riskju li jiżgwidaw b'mod sinifikanti l-proċess ta' żvilupp jew is-sigurtà ta' pajjiż sieheb, jew li jista' jkollhom konsegwenzi sinifikanti għar-reżiljenza tal-Unjoni. Sal-punt li d-dejta hija disponibbli hija għandha tipprovdi wkoll miżura inizjali tal-konsegwenzi tal-interessi usa' tal-Unjoni, bħall-perturbazzjonijiet esterni tas-sigurtà tal-provvista tal-enerġija u ktajjen tal-provvista kritiċi, l-emerġenzi ta' saħħa pubblika, l-impatt tal-kriżijiet fuq iċ-ċittadini tal-UE barra minn pajjiżhom, u movimenti migratorji kbar¹⁵;*

¹⁴ Bl-identifikazzjoni ta' dawn l-indikaturi l-UE se tislet mir-riċerka xjentifika mwettqa miċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka tal-Kummissjoni Ewropea, u ffinanzjata permezz tal-programm Orizzont 2020.

¹⁵ Dan jista' jinkludi dejta minn aġenziji tal-Gustizzja u l-Affarijiet Interni bħall-Aġenzija tal-Gwardja Ewropea tal-Fruntiera u tal-Kosta, dwar pressjonijiet migratorji, u l-informazzjoni bil-quddiem dwar il-merkanzija u s-sistema doganali tal-ġestjoni tar-riskju li tidentifika ċerti theddidiet għas-sigurtà u l-integrità tal-ktajjen internazzjonali ta' provvista, u l-infrastruttura kritika bħalma huma l-faċilitajiet tal-portijiet, ajruporti u fruntieri tal-art.

- *tappoġġa l-isforzi, inkluż fin-NU, għall-identifikazzjoni bikrija u l-prevenzjoni tal-atroċitajiet, inkluż permezz tal-iżvilupp ta' sett ta' għodod għall-prevenzjoni tal-atroċitajiet.*

Iż-żewġ sistemi se jkunu mfassla biex jappoġġaw proċessi effettivi ta' teħid ta' deċiżjonijiet fil-bidu ta' krizi. Il-Kunsill u l-Kummissjoni t-tnejn għandhom rwol ċentrali x'jaqdu f'dan il-kuntest.

Fid-dawl ta' dan:

- *il-Kumitat Politiku u ta' Sigurtà (KPS) ser jiġi mistieden jikkunsidra r-riżultati tal-mekkaniżmu tal-analiżi prospettiva fuq bażi regolari biex tiġi żgurata gwida politika f'waqtha għal azzjoni bikrija;*
- *il-Presidenza se tiġi mistiedna tikkunsidra r-rilevanza tal-informazzjoni mill-mekkaniżmi tal-analiżi prospettiva għal formazzjonijiet tal-Kunsill rilevanti oħra, bħalma huma l-Kumitat Permanenti għall-Kooperazzjoni Operattiva dwar is-Sigurtà Interna (COSI);*
- *l-UE għandha tkompli tiżviluppa mekkaniżmi li jintegraw il-flessibbiltà fil-programmi ta' assistenza, sabiex tkun possibbli l-azzjoni xierqa bikrija meta jiġu identifikati riskji.*

4.3 L-integrazzjoni tal-approċċ ta' reżiljenza fl-ipprogrammar u l-finanzjament tal-UE

L-UE ser tibni fuq prattika eżistenti biex tagħmel il-valutazzjoni tar-riskju u l-fatturi ta' reżiljenza komponenti standard tal-proċessi ta' programmazzjoni u t-tfassil tal-proġetti tal-UE ta' assistenza umanitarja, ta' rispons fil-krizijiet u ta' żvilupp, inklużi l-Fondi Fiduċjarji tal-UE. It-tagħlimiet ewlenin mill-approċċ ta' reżiljenza jinkludu l-htieġa li tkun tista' ssir hidma fuq diversi livelli, inkluż intenventi xprunati mill-komunità, il-htieġa għal ċiklu ta' programmar fuq termini itwal (inkluż l-ippjanar tal-għajnuna umanitarja), flimkien mal-flessibbiltà fuq terminu qasir, u l-htieġa għal arrangamenti ta' finanzjament ta' kontingenza biex jindirizzaw il-possibbiltà ta' pressjonijiet u x-xokkijiet perturbanti li jistgħu inkella jisfrattaw li jintlaħqu l-oġettivi strateġiċi fuq terminu twil. Dan għandu jittqies flimkien mal-proċessi ta' programmar kongunti mal-Istati Membri, li se jkomplu jiġu mhegġa.

L-UE għandha:

- *tagġorna l-gwida tal-ipprogrammar meta meħtieġ billi tislet ,mill-esperjenza tal-UE u x-xogħol metodoloġiku ta' shab multilaterali oħra dwar ir-reżiljenza. Għandha*

tenfasizza li l-ghajjnuna umanitarja u dik għall-iżvilupp f'ambjenti fragli għandhom ikunu sensitivi għall-kunflitt biex jiġi evitat il-possibbiltà ta' impatt negattiv u tittejjeb l-effettività. Il-metodoloġiji biex għall-identifikazzjoni u l-indirizzar ta' riskji bħal dawn se jkomplu jiġu żviluppati;

- *fil-monitoraġġ tal-programmi u fl-oqfsa tal-evalwazzjoni tqis il-fatt li t-tishih tar-reżiljenza jehtieg interventi fit-tul b'livell għoli ta' innovazzjoni u flessibilità fid-disinn tagħhom, filwaqt li jidentifikaw l-indikaturi xierqa u jirrikonossu l-isfida biex tingabar dejta kwalitattiva;*
- *fil-finanzjament attwali u futur tagħha tal-azzjoni esterna tal-UE tqis l-approċċ strategiku għar-reżiljenza;*
- *għandhom jiġu esplorati soluzzjonijiet ta' finanzjament tar-riskju li huma kosteffettivi u innovattivi fil-livell reġjonali, nazzjonali u lokali (pereż. kreditu ta' kontinġenza, fondi f'każ ta' katastrofi u assigurazzjonijiet).*

4.4 L-iżvilupp ta' politika u prattika internazzjonali

L-UE qed taħdem mill-qrib ma' shab internazzjonali ewlenin li żviluppaw oqfsa ta' politika ta' reżiljenza tagħhom stess, inklużi n-Nazzjonijiet Uniti, il-Bank Dinji, l-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiċi, il-Bank Ewropew għar-Rikostruzzjoni u l-Iżvilupp. L-UE għandha interess li tiżviluppa fehim komuni u prattika madwar r-reżiljenza, u li tikkoopera fuq livell operazzjonali meta dan ikun possibbli.

L-UE għandha:

- *tintensifika l-kooperazzjoni dwar il-politika u l-prattika mas-shab internazzjonali sabiex tikkondividi r-riżultati tar-riċerka u l-għarfien metodoloġiku u, fejn possibbli, tallinja l-approċċi għar-reżiljenza, tikkondividi s-settijiet tad-dejta u s-sistemi ta' allarm;*
- *tikkoopera aktar mill-qrib ma' organizzazzjonijiet reġjonali u subreġjonali dwar oqfsa ta' reżiljenza, billi tikkondividi l-evidenza u l-esperjenza.*

Ir-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà u l-Kummissjoni Ewropea jistiednu lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill sabiex japprovaw u jappoġġaw l-approċċ stabbilit f'din il-Komunikazzjoni Kongunta.

Anness – 10 kunsiderazzjonijiet li jiggwidaw approċċ strateġiku ghar-reżiljenza

Abbażi tal-esperjenza tal-UE wara l-Komunikazzjoni tal-2012, u l-għarfien miksub minn proċess wiesa' ta' konsultazzjoni fit-tnejjja ta' din il-Komunikazzjoni, jistgħu jiġu identifikati s-segwenti kunsiderazzjonijiet li jiggwidaw approċċ effettiv u strateġiku ghar-reżiljenza:

1. **It-tishih tar-reżiljenza huwa mezz u mhux għan ahhari.** L-approċċ tal-UE ghar-reżiljenza jirrigwarda l-bini fuq pedamenti istituzzjonali u soċjali b'saħħithom fil-pajjiżi shab sabiex jinkisbu l-għanijiet fit-tul fl-iżvilupp sostenibbli u s-sigurtà. Jirrigwarda l-iżgurar tal-progress lejn dawn l-għanijiet billi jiġu indirizzati l-vulnerabbiltajiet u r-riskji strutturali sottostanti. Huwa jirrikonoxxi li l-iżvilupp, u l-progress lejn id-demokrazija, il-paċi u s-sigurtà, mhuwiex proċess lineari, u li l-approċċi settorjali, waħedhom, mhumiex dejjem biżżejjed biex jiġu żgurati riżultati sostenibbli.
2. **Jekk nifhmu l-fatturi tar-reżiljenza f'kuntest partikolari, dan jista' jgħinna nippjanaw kontra pressjonijiet u kontinġenzi b'mod iżjed effettiv.** Biex isir dan jeħtieġ li nifhmu tajjeb ir-rabtiet bejn il-partijiet differenti ta' sistemi kumplessi li jirregolaw u jsostnu l-Istati, is-soċjetajiet u l-komunitajiet, kif ukoll ta' kif jirreagixxu meta jikkonfrontaw xokkijiet għal għarrieda jew għall-pressjonijiet rikorrenti jew dawk fit-tul.
3. **Ir-reżiljenza hija speċifika għall-kuntest, u teħtieġ approċċi mfassla apposta.** Għalkemm hemm għadd ta' karatteristiċi komuni ta' sistemi reżiljenti, se jkun f'idejn il-professjonisti u l-atturi lokali biex jiżviluppaw definizzjonijiet ta' ħidma speċifiċi għall-kuntest. L-irwol tal-UE u ta' atturi esterni oħra hu li jagħtu appoġġ lil dan il-proċess u li jrawmu soċjetajiet aktar kapaċi li jidentifikati u jsolvu l-problemi tagħhom stess. Dan jeħtieġ li dawk li jfasslu l-politika u s-shab fl-iżvilupp jadottaw approċċ fit-tul li jittollera l-adattabilità meħtieġa hekk kif l-approċċi jiġu ttestjati u mirquma.
4. **L-identifikazzjoni u l-bini fuq sorsi ta' reżistenza eżistenti li huma pożittivi hija importanti daqs ir-rintraċċar tal-vulnerabbiltajiet u r-reazzjoni għalihom.** Fatturi bħal dawn jistgħu jiehdu l-forma ta' governanza demokratika u tajba istituzzjonalizzata jew informali, jew sistemi ġudizzjarji, istituzzjonijiet u organizzazzjonijiet mhux statali, ankrati fin-normi kulturali u l-prattiki jew soluzzjonijiet *ad hoc* prunati mill-komunità li jikkomplementaw il-kapaċitajiet statali jew li jikkompensaw għan-nuqqas tagħhom. **Ir-reżiljenza għandha tiġi indirizzata fuq livelli multipli – l-Istat, is-soċjetà u l-komunità.** Il-gvernijiet lokali u s-soċjetà ċivili ħafna drabi huma l-bażi li fuqha r-reżiljentza tista' trabbi l-għeruq u tikber fil-livell komunitarju. In-nisa għandhom rwol speċifiku u essenzjali li għandu jiġi rikonoxxut u tittiehed azzjoni fuqu, filwaqt li jiġu indirizzati l-kawżi strutturali tal-inugwaljanza bejn is-sessi.
5. **Ir-reżiljenza tirrigwarda t-trasformazzjoni mhux il-preżervazzjoni tal-istatus quo.** Jekk ir-reżiljenza tirrigwarda s-sostenn tal-identità u l-kapaċitajiet ċentrali tal-Istati, tas-soċjetajiet u tal-komunitajiet fil-konfront ta' pressjonijiet perturbanti, hija tirrigwarda wkoll li tiġi żgurata l-abblità tagħhom li jadattaw u jirrifurmaw sabiex iwieġbu għal htigijiet godda. L-isfruttar tad-dimensjoni trasformattiva tar-reżiljenza hija essenzjali.
6. **Ir-reżiljenza teħtieġ approċċ politiku.** Il-gvernijiet għandhom ir-responsabbiltà primarja li jwieġbu għall-htigijiet tal-popolazzjonijiet tagħhom, u l-assistenza internazzjonali ma għandhiex tissostitwixxi r-responsabbiltà lokali u l-azzjoni politika.

Il-pajjiżi kollha impenjaw ruħhom favur l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli, li jinkludu referenzi speċifiċi biex tissaħħaħ ir-reżiljenza. Għalhekk ir-responsabilità primarja għall-integrazzjoni tar-reżiljenza f'oqfsa ta' politika nazzjonali u lokali hija f'idejn kull pajjiż. Madankollu, l-UE u l-Istati Membri tagħha jistgħu jappoġġaw it-tisħiħ tar-reżiljenza billi jintegrawha fid-djalogu politiku tagħhom, inkluż fl-ogħla livell.

7. **Ir-reżiljenza teħtieġ programmazzjoni bbażati fuq ir-riskji.** L-azzjoni biex jiġu indirizzati l-kawżi diversi sottostanti tal-fragilità għandhom ikunu akkumpanjati b'miżuri ta' ġestjoni tar-riskju biex il-popolazzjonijiet ikunu protetti minn xokkijiet u pressjonijiet, l-impatt tagħhom jiġi limitat permezz ta' reazzjoni bikrija u tingħata assistenza lill-irkupru rapidu.
8. Mhux dejjem se jkun possibbli li l-pressjonijiet sostnut jiġu indirizzati fil-punt tal-origini tagħhom, jew li jiġu evitati l-konsegwenzi ta' kriżi għal għarrieda. Izda l-indirizzar tal-problemi fil-punt ta' falliment huwa kostuż b'mod sproporzjonat. Dan ifisser li **l-flessibilità u adattabilità għall-bidla hemm bżonn li tinbena fid-disinn tal-programm mill-bidu nett.** Dan ifisser ukoll li ssir riflessjoni dwar kif it-tisħiħ jew id-dgħufija ta' parti mis-sistema jistgħu jgħolqu stress fuq parti oħra.
9. **Jeħtieġ li t-twissija bikrija tkun marbuta ma' azzjoni bikrija.** Mhux possibbli li jiġu evitati r-riskji kollha, għalhekk sabiex approċċ lejn ir-reżiljenza jkun effettiv jeħtieġ li daww li jiehdu d-deċiżjonijiet ikunu kapaċi jidentifikaw u jevalwaw il-pressjonijiet f'terminu twil, medju u qasir, u jiehdu azzjoni bikrija. Dan ifisser illi stima kompluta għandha tkun marbuta mal-proċessi xierqa ta' teħid ta' deċiżjonijiet. Din mhiyix biss kwistjoni ta' xokkijiet (bħal fil-każ ta' diżastri naturali, kunflitti bejn l-Istati jew kriżijiet ekonomiċi), iżda wkoll dwar kriżijiet li jevolvu bil-mod, pressjonijiet rikorrenti, jew pressjonijiet li jakkumulaw fit-tul li jistgħu jaslu f'punt fejn il-bilanċ ixaqleb (degradazzjoni demografika u ambjentali, tibdil fil-klima, pressjonijiet ta' migrazzjoni u pressjonijiet kroniċi oħra).
10. **Il-punt tat-tluq fuq livell operattiv huwa analiżi usa' tal-forzi, il-vulnerabbiltajiet u l-pressjonijiet.** L-Istati u s-soċjetajiet huma mibnija madwar interdipendenzi kumplessi bejn l-atturi politiċi u ta' sigurtà, is-settur privat, is-soċjetà ċivili, il-komunitajiet u l-individwi. Approċċi ta' politika settorjali tradizzjonali ma jistgħux jidentifikaw il-vulnerabbiltajiet kollha, l-interkonnessjonijiet bejniethom, jew jantiċipaw kif is-sistema kumplessivament twieġeb meta tkun taħt pressjoni, inklużi l-konsegwenzi possibbli fuq Stati oħra. Dan ifisser li għal kull eżitu, ir-riskju – u l-kapaċità ta' adattament – jeħtieġ jiġi analizzat fuq livelli multipli, b'mod partikolari fil-punti fejn fattur wieħed ta' reżiljenza, jew sett wieħed ta' atturi jkun dipendenti fuq ir-reżiljenza ta' oħrajn, jew fejn ir-relazzjonijiet tal-poter bejn il-livelli differenti tas-soċjetà jkollhom rwol importanti. Tipikament dan se jfisser approċċ kontra "l-perikli kollha", li jgħaqqdu flimkien l-analiżi fil-livell reġjonali, statali, organizzattiva, komunitarja u fil-livell individwali.